

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/53/2015
Identifikačné číslo spisu:	2014200532
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2014200532.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Ing. Dušan Harant - EKOSAP, IČO: 35 175 150, A. Kubinu 21, Trnava, právne zastúpeného: PROSMAN a PAVLOVIČ, advokátska kancelária, s.r.o., Hlavná 31, Trnava,, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 17352-2/2014-BA zo dňa 23.06.2014, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/51/2014-80 zo dňa 26.05.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/51/2014-80 zo dňa 26. mája 2015 m e n í tak, že rozhodnutie žalovanej č. 17352-2/2014-BA zo dňa 23. júna 2014 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi na účet právneho zástupcu trovy konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 518,76 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovanej č. 17352-2/2014-BA zo dňa 23.06.2014 v zmysle § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ako nedôvodnú.

Krajský súd po preskúmaní žalobou napadnutého rozhodnutia v rozsahu žalobných dôvodov, ako aj rozhodnutia prvostupňového orgánu, ktoré mu predchádzalo skonštatoval, že rozhodnutie žalovanej je vecne správne, žalovaná pri rozhodovaní a vyslovení svojho právneho názoru vychádzala zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, ktorý je v zhode s obsahom pripojeného administratívneho spisu, na ktorý boli aplikované právne predpisy vychádzajúce zo zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon“) a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

V ďalšom poukázal na to, že hlavným žalobným dôvodom bolo tvrdenie žalobcu, že splnil podmienku vyžadovanú ust. § 293b 1 ods. 1 zákona a poistné ako i príspevky na starobné dôchodkové sporenie za

obdobie uvedené v prvostupňovom rozhodnutí zaplatil do 30.04.2010, teda splnil všetky podmienky pre uplatnenie tzv. generálneho pardonu, preto mu nemala vyrubiť penále. Za príspevok na poistenie v nezamestnanosti za august 2003 do 31.12.2003 vyrubené nebolo, o nedoplatku z príspevku za poistenie v nezamestnanosti za mesiac august 2003 vo výške 2,98 eur žalobca nemal vedomosť, inak by ho bol ihneď zaplatil. Keďže ho uhradil 18.11.2011, žalovaná na neho neaplikovala právnu úpravu uvedenú v ust. § 293bl zákona, pričom ide o zanedbateľnú čiastku, ktorú by bol žalobca určite uhradil. Žalovaná mala voči žalobcovi postupovať v súlade s ust. § 293ap a § 293bl zákona, preto rozhodnutie, ktorým mu bolo predpísané penále, je nezákonné a šikanózne.

Súd prvého stupňa mal za nesporné, že žalobca zaplatil príspevok na poistenie v nezamestnanosti za mesiac august 2003 až dňa 18.11.2011, t. j. po uplynutí dátumu 30.04.2010. Z logiky príslušného právneho predpisu vyplýva, že pre odpustenie penále musí žalobca ako dlžník zaplatiť pred dňom 01.01.2010 všetky dlžné sumy poistného a príspevkov za celé obdobie poistenia najneskôr do 30.04.2010. Podmienkou na nepredpísanie penále je teda zaplatenie všetkých dlžných súm poistného a príspevkov za celé obdobie poistenia, ktoré neboli zaplatené od roku 1993 vrátane penále, ktoré malo byť alebo mohlo byť odpustené.

Súd pri svojom rozhodnutí vychádzal z celkovej logiky právneho predpisu, ktorým bol zakotvený generálny pardon, ktorý sa týkal povinnosti zaplatiť všetko poistné a dlžné príspevky, vrátane žalobcom dlhovaného príspevku na poistenie v nezamestnanosti za obdobie do 31.12.2003, ktorý žalobca nemal zaplatený, čo ani nepopieral. Generálny pardon zakotvený v § 293bl zákona je všeobecnou úpravou, ktorá sa vzťahuje na penále a viaže sa na všetky dlžné sumy poistného a príspevkov, ktoré neboli zaplatené od roku 1993. Vzhľadom na uvedené postup žalovanej považoval súd za správny, v súlade s úmyslom a cieľom zákonodarcu, v opačnom prípade by príslušné ustanovenie nedôvodne zvýhodňovalo niektorých dlžníkov žalovanej.

K žalobnému dôvodu, že postup žalovanej je šikanózne konajúci súd uviedol, že dlh i keď vo výške 2,98 € ako nedoplatok na príspevku na poistenie v nezamestnanosti, pre existenciu ktorého sa na žalobcu generálny pardon nevzťahoval, nemožno vyhodnotiť ako šikanózne, pretože zákonodarca v právnej norme neurčil hranicu nedoplatku, ktorý by prípadne nemusel dlžník uhradiť. Pri akceptovaní názoru žalobcu a zohľadnení počtu odvádzateľov poistného, by takýto prístup výrazne ovplyvnil rozpočet žalovanej.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobné dôvody vyhodnotil ako nedôvodné a žalobu podľa § 250j ods. 1 ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a keďže žalobca nebol v konaní úspešný, nárok na náhradu trov konania mu nepriznal.

Vo včas podanom odvolaní žalobca napadol rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu, a to z dôvodu uvedeného v § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., pretože rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu uvedeného v § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., pretože účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci uviedol, že žalobca považuje napadnuté rozhodnutie žalovanej za nezákonné v celom rozsahu, a to z dôvodu, že vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože žalovaná nesprávne aplikovala, resp. si nesprávne vyložila zákonné ustanovenie, čím bol žalobca v konečnom dôsledku ukrátený na svojich právach. Z tohto dôvodu podal na Krajský súd v Trnave žalobu, ktorú však súd v celom rozsahu zamietol, pretože sa stotožnil s argumentáciou žalovanej, že z logiky ust. § 293bl ods. 1 zákona vyplýva, že pre odpustenie penále musí žalobca ako dlžník zaplatiť pred dňom 01.01.2010 všetky dlžné sumy poistného a príspevkov za celé obdobie poistenia, najneskôr do 30.04.2010. S uvedeným postupom a názorom súdu sa žalobca nestotožnil a namietal, že súd sa vôbec nezaoberal výkladom tohto ustanovenia a jeho presným znením, ale len vyjadril svoj právny názor a poukázal na logiku celého ustanovenia, aj keď gramatický výklad predmetného ustanovenia sa od „logiky“ ustanovenia prezentovanej súdom absolútne líši.

Z uvedeného dôvodu žalobca opätovne poukázal na argumentáciu, ktorá bola uvedená v žalobe a skonštatoval, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako aj napadnuté rozhodnutie žalovanej sú nezákonné, pretože vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný v správnom konaní a krajský súd v súdnom konaní pri rozhodovaní aplikovali právnu normu inak, ako ju aplikovať mali, resp. si ju nesprávne vyložili a na základe uvedenej nesprávnej rozhodli.

Žalobca ďalej namietal, že konaním súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Poznamenal, že si na zastupovanie v predmetnom súdnom konaní zvolil právneho zástupcu - právnickú osobu, ktorou je spoločnosť Prosman a Pavlovič, advokátska kancelária, s.r.o. Vzhľadom na to, že žalobca musí byť v konaní o správnej žalobe zastúpený advokátom (s určitými výnimkami), za splnomocneného právneho zástupcu sa pojednávania zúčastnil prokurista spoločnosti advokát Mgr. Peter Kubala. Konajúci súd však takéto zastúpenie nepripustil s poukazom na to, že žalobca na zastupovanie splnomocnil spoločnosť s ručením obmedzeným - Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o. Súd prokuristu prítomného na pojednávaní nepovažoval za zástupcu splnomocnenej právnickej osoby a nekonal s ním. Na základe uvedeného konštatoval, že žalobca a právny zástupca sa napriek riadnemu predvolaniu na pojednávanie nedostavili a svoju účasť neospravedlnili, a tak konal súd i v ich neprítomnosti. S uvedeným konaním súdu sa žalobca nestotožnil a považoval to za hrubý zásah do svojich práv, keďže prokurista je v zmysle udelennej prokúry splnomocnený na všetky právne úkony, ku ktorým dochádza pri prevádzke podniku, v danom prípade prevádzke advokátskej kancelárie, poskytujúcej klientom právne služby, zastupovanie pred orgánmi štátnej moci, spisovanie právnych úkonov a pod. Prokurista Mgr. Peter Kubala, teda v tomto prípade vykonával úkony súvisiace s prevádzkou podniku, keďže sa za spoločnosť zúčastnil nariadeného pojednávania, aby poskytol klientovi (žalobcovi) spoločnosti právne služby spočívajúce v zastúpení jeho osoby na súdnom pojednávaní.

Prokuristu si advokátske kancelárie ustanovujú ako plnohodnotného zástupcu, ktorému nemusí byť udeľované na každý úkon osobitné splnomocnenie, ale jeho oprávnenie konať za spoločnosť je zrejmé so zápisu prokúry v obchodnom registri.

Konanie súdu, ktorým prokurista nebol považovaný za osobu oprávnenú vystúpiť na pojednávaní ako zástupca žalobcu, považoval žalobca za nesprávne a zasahujúce do jeho práv, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom k vyššie uvedenému žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a rozhodol tak, že rozhodnutie žalovanej sa zrušuje a vec sa jej vracia na ďalšie konanie, a aby zaviazal žalovanú na náhradu trov konania, ktoré súčasne vyčíslil v sume 518,77 €.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že žalobca v odvolaní neuviedol také námietky k správnosti preskúmaného rozhodnutia, ani právne relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovanej. Žalovaná poznamenala, že vo svojom rozhodnutí, ako aj v písomnom vyjadrení zo dňa 24.09.2014, ktoré podala v predmetnej veci krajskému súdu, a ktorého sa naďalej pridŕžiava, podrobne objasnila oprávnenosť predpísania penále za obdobie január 2004 a marec 2004 až jún 2005 v sume 859,95 €.

Vzhľadom na námietky žalobcu žalovaná opätovne uviedla, že základnou podmienkou pre odpustenie povinnosti zaplatiť penále podľa § 293bl zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 572/2009 Z. z. je uhradenie všetkých dlžných súm poistného a príspevkov za obdobie pred 01.01.2010 najneskôr do 30.04.2010. Žalovaná zastáva právny názor, že cieľom zákonodarcu bolo zabezpečiť, aby povinné subjekty splnili všetky svoje záväzky voči Sociálnej poisťovni. Iný výklad zákona by sa priečil jeho účelu.

Ďalej uviedla, že s jej právnym názorom sa stotožnil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, z ktorého rozsudku sp. zn. 7Sžso/29/2013, zo dňa 28.05.2014, vyplýva, že „uvedené ustanovenie (§ 293bl zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov) upravuje nepredpísanie penále alebo odpustenie

povinnosti platiť penále povinnému subjektu a to len v prípade, ak povinný subjekt celé dlžné poistné a príspevky zaplatí najneskôr do 30. apríla 2010. To znamená, že k 30. aprílu 2010 už voči Sociálnej poisťovni nebude mať žiaden peňažný záväzok."

Mala za to, že obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Nitre, v rozsudku sp. zn. 15S/14/2014, zo dňa 25.11.2014, z ktorého vyplýva, že povinnosť zaplatiť penále je možné odpustiť podľa § 293bl zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 572/2009 Z. z. len v prípade, ak by povinný subjekt nemal voči Sociálnej poisťovni do 30.04.2010 žiadny peňažný záväzok.

Žalovaná poukázala aj na rozsudky Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 13S/140/2014-75, zo dňa 25.03.2015, sp. zn. 13S/299/2014-51, zo dňa 06.05.2015 a sp. zn. 20S/51/2014-80, zo dňa 26.05.2015. V rozsudku sp. zn. 13S/140/2014-75, zo dňa 25.03.2015 je uvedené: „Súd považuje za potrebné opakovane zdôrazniť, že žalovaná mohla odpustiť žalobkyni penále, avšak za predpokladu, že žalobkyňa splnila zákonné podmienky generálneho pardonu, t. j. dlžné poistné a príspevky uhradila najneskôr do 30.04.2010. Túto podmienku žalobkyňa nespĺnila, pretože nepreukázala, že uhradila časť poistného za obdobie december 2005, poistné za obdobie od januára 2006 do mája 2006 a poistné od januára 2009 do júna 2009 najneskôr do 30.04.2010“.

Záverom uviedla, že za plnenie odvodových povinností zodpovedá výlučne povinná osoba. Povinnosť platiť a odvádzať poistné na sociálne poistenie (do ktorého patrí aj príspevok na poistenie v nezamestnanosti) a príspevky na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „poistné a príspevky“) v lehote ustanovenej zákonom a v správnej výške vyplýva priamo zo zákona. Táto povinnosť teda nevzniká až na základe právoplatného rozhodnutia, ktorým organizačná zložka žalovanej predpíše poistné a príspevky povinnej osobe. Podotkla, že rozhodnutie vo veci predpísania poistného a príspevkov je až právnym dôsledkom nesplnenia odvodovej povinnosti v súlade so zákonom. V prípade, ak by žalobca plnil svoje odvodové povinnosti voči žalovanej v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona, nevznikli by právne skutočnosti, ktoré podmieňujú predpísanie penále.

Vzhľadom na tieto skutočnosti žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v plnom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, podľa § 10 ods. 2 O.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke NS SR www.nsud.sk a rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24.08.2016 (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve prejednávajú súdy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 141 ods. 1 zákona, fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné platiť poistné, sú povinné poistné odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 240 ods. 1 zákona (s účinnosťou do 31.12.2004), fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poistné, ktoré neodviedli poistné za príslušný kalendárny mesiac včas alebo v správnej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosť, alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 240 ods. 1 zákona v znení zákona č. 43/2004 Z. z. (s účinnosťou od 01.01.2005), fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové

sporenie, ktoré neodviedli poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátne; pokladnici, zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 240 ods. 2 zákona v znení zákona č. 43/2004 Z. z., predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za kontrolované obdobie. Sociálna poisťovňa penále nepredpíše, ak penále za kontrolované obdobie nie je vyššie ako 100 Sk (3,32 € v znení zákona č. 572/2009 Z. Z.).

Podľa § 293bl ods. 1 zákona v znení zákona č. 572/2009 Z. z., Sociálna poisťovňa nepredpíše penále alebo odpustí povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu za obdobie pred 01.01.2010 zaplatené najneskôr do 30.04.2010.

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 17352-2/2014-BA zo dňa 23.06.2014, ktorým žalovaná zamietla odvolanie žalobcu a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie č. 700-0413175513-GC04/13 zo dňa 28.10.2013, ktorým bolo žalobcovi predpísané za obdobie január 2004, marec 2004, apríl 2004, máj 2004, jún 2004, júl 2004, august 2004, september 2004, október 2004, november 2004, december 2004, január 2005, február 2005, marec 2005, apríl 2005, máj 2005 a jún 2005 penále v sume 859,95 €.

Napadnuté rozhodnutie žalovaná odôvodnila konštatovaním, že „v zmysle § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 572/2009 Z. z., na odpustenie povinnosti zaplatiť penále sa vyžaduje, aby účastník konania zaplatil poistné za celé obdobie pred 1. januárom 2010 najneskôr do 30. apríla 2010. Nevyhnutnou podmienkou na odpustenie povinnosti zaplatiť penále bolo, aby dlžník zaplatil všetky dlžné sumy poistného a príspevkov za celé obdobie poistenia (registrácie) pred 1. januárom 2010 najneskôr do 30. apríla 2010. Fyzická osoba a právnická osoba túto podmienku splnili, ak najneskôr do 30. apríla 2010 zaplatili dlžné poistné a dlžné príspevky, ktorých sa „generálny pardon“ týkal, ... Penále bolo účastníkovi konania predpísané v súlade s ustanovením § 293bl ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 572/2009 Z. z. Príspevok na poistenie v nezamestnanosti za mesiac august 2003 účastník konania zaplatil dňa 18. novembra 2011, t. j. po 30. apríli 2010.“

Právne závery žalovanej si osvojil krajský súd, ktorý v napadnutom rozhodnutí vo vzťahu k ustanovenia § 293bl zákona, o ktoré žalobca oprel nielen žalobné, ale aj odvolacie námietky uviedol, že „z logiky príslušného právneho predpisu vyplýva, že pre odpustenie penále musí žalobca ako dlžník zaplatiť pred dňom 01.01.2010 všetky dlžné sumy poistného a príspevkov za celé obdobie poistenia najneskôr do 30.04.2010. Podmienkou na nepredpísanie penále je teda zaplatenie všetkých dlžných súm poistného a príspevkov za celé obdobie poistenia, ktoré neboli zaplatené od roku 1993 vrátane penále, ktoré malo byť alebo mohlo byť odpustené.“ Súd prvého stupňa mal za to, že v opačnom prípade by príslušné ustanovenie zakotvujúce tzv. generálny pardon nedôvodne zvýhodňovalo niektorých dlžníkov žalovanej, čo by výrazne ovplyvnilo jej rozpočet.

Žalobca odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvého stupňa založil na dvoch námietkach, a to na námietke nesprávneho právneho posúdenia veci a námietke odňatia možnosti konať pred súdom.

Vzhľadom na námietku nesprávneho právneho posúdenia veci riešil odvolací súd kľúčovú otázku prejednávanej veci, a to s otázkou výkladu ustanovenia § 293bl zákona. Zákon v § 293bl ustanovuje: „Sociálna poisťovňa nepredpíše penále alebo odpustí povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu za obdobie pred 1. januárom 2010 zaplatené najneskôr do 30. apríla 2010. Pôsobnosť podľa odseku 1 patrí vecne príslušnej pobočke, ktorá rozhoduje o uložení penále podľa § 178 ods. 1 písm. a) deviateho bodu.“

Citované zákonné ustanovenie zakotvilo možnosť splniť záväzok zaplatením poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré jednotlivec dlhuje po 01.01.2010, v dodatočnej lehote predĺženej do 30.04.2010.

Zo znenia ustanovenia § 293bl zákona tak možno vyvodiť, že zákonodarca ustanovil 2 podmienky pre nepredpísanie, resp. odpustenie penále, a to, že:

1. sa jedná o poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu, ktoré bolo splatné v období pred 01.01.2010 a
2. dlžné poistné a dlžné príspevky boli zaplatené najneskôr do 30.04.2010.

V zmysle uvedeného má odvolací súd za nepochybné, že zákon nepodmieňuje nepredpísanie, resp. odpustenie penále inými, než vyššie uvedenými podmienkami, teda neobstoí argument žalovanej o nutnosti uhradiť všetky dlžné sumy poistného a príspevkov za celé obdobie poistenia za účelom získania zákonného benefitu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti, že problematikou výkladu ustanovenia § 239bl zákona sa už v minulosti zaoberali ako krajské súdy tak súd najvyšší (napr. rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/281/2012-63 zo dňa 26.03.2014, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžso/84/2014 zo dňa 31.05.2016), teda žalovaná disponovala rozhodnutiami obsahujúcimi právny názor v otázke nepredpísania penále alebo odpustenia povinnosti zaplatiť predpísané penále. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach je uvedený rozsiahly, podrobný a výstižný výklad ustanovenia § 293bl zákona a s tým súvisiaca aplikácia predmetného ustanovenia pre prípady nepredpísania alebo odpustenia penále. Vzhľadom na uvedené sa odvolaciemu súdu javí ako nepochopiteľné, že žalovaná napriek uvedenému interpretovala a aplikovala ustanovenie 293bl zákona opäť nesprávne.

Námietku žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci tak vyhodnotil odvolací súd ako dôvodnú. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svetle uvedeného ako aj s poukazom na svoju predchádzajúcu rozhodovaciu prax ustálil, že žalovaná nesprávne právne vec posúdila a tak založila zrušovací dôvod zakotvený v ustanovení § 250j ods. 2 písm. a) O.s.p. s tým, že krajský súd pochybil, ak toto nezákonné rozhodnutie žalovanej potvrdil.

Vo vzťahu k námietke odňatia možnosti konať pred súdom odvolací súd uvádza, že aj túto vyhodnotil ako dôvodnú. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s argumentáciou žalobcu obsiahnutou v odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu, v ktorej tento uviedol, že:

„...spoločnosť s ručením obmedzeným poskytujúca právne služby, nie je oprávnená na výkon iného predmetu činnosti. Prevádzkou týchto obchodných spoločností je teda vždy prevádzka advokátskej kancelárie poskytujúcej klientom právne služby, zastupovanie pred orgánmi štátnej moci, spisovanie právnych úkonov a pod. Prokurista Mgr. Peter Kubala, teda v tomto prípade vykonával úkony súvisiace s prevádzkou podniku, keďže sa za spoločnosť zúčastnil nariadeného pojednávania, aby poskytol klientovi (žalobcovi) spoločnosti právne služby spočívajúce v zastúpení jeho osoby na súdnom pojednávaní... Prokuristu si advokátske kancelárie ustanovujú ako plnohodnotného zástupcu, ktorému nemusí byť udeľované na každý úkon osobitné splnomocnenie, ale jeho oprávnenie konať za spoločnosť je zrejme so zápisu prokúry v obchodnom registri. Konanie súdu, ktorým prokurista nebol považovaný za osobu oprávnenú vystúpiť na pojednávaní ako zástupca žalobcu, považuje žalobca za nesprávne a zasahujúce do jeho práv, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.“

Odvolací súd na podklade uvedeného konštatuje, že súd prvého stupňa tým, že nepovažoval prokuristu právneho zástupcu žalobcu za legitímneho zástupcu žalobcu, nekonal s ním na pojednávaní konanom dňa 26.05.2015, na ktorom prijal uznesenie, že bude konať v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu, odňal žalobcovi právo konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide o také pochybenie krajského súdu, ktoré je dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku.

Hoci už samotný postup krajského súdu, ktorým sa žalobcovi odňala možnosť konať pred súdom by bol dostatočným podkladom pre zrušenie rozhodnutia krajského súdu v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., krajský súd sa dopustil ďalšieho pochybenia, a to v podobe nedôvodného zamietnutia žaloby žalobcu proti rozhodnutiu žalovanej z dôvodov podľa ustanovenia § 250j ods. 1 písm. a) O.s.p. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods.3 O.s.p. zmenil tak, že rozhodnutie žalovanej zrušila a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi priznal ich náhradu z titulu trov právneho zastúpenia podľa predloženého vyčíslenia celkovo vo výške 518,76 €, a to za dva úkony právnej služby v roku 2014 vrátane paušálnej náhrady (prevzatie a príprava zastúpenia; podanie správnej žaloby) po 134 € + 2x8,04 € + 20 % DPH a jeden úkon právnej služby v roku 2015 (odvolanie) po 139,83 € + 8,39 € + 20 % DPH podľa § 11 ods. 4 veta druhá, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Priznanú náhradu je žalovaná povinná v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť právnemu zástupcovi žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.